Respublika ilmiy-amaliy onlayn konferensiya to‘plami
doi: 10.5281/zenodo.22691846
TIBBIYOT Tezis
ID: TIB-2026.09 - 002

BOLALARDA STRANGULATSION ICHAK TUTILISHLARINI TASHXISLASHDA ZAMONAVIY YONDASHUV

Qurbonov Farrux Furqatovich

Abu Ali ibn Sino nomidagi Buxoro davlat tibbiyot instituti, Buxoro shahri, O'zbekiston
https://orcid.org/0009-0001-2159-3648

ANNOTATSIYA

Ushbu tezisda bolalarda strangulatsion ichak tutilishini tashxislashda zamonaviy instrumental va laborator usullarning diagnostik ahamiyati o'rganilgan. 112 nafar bemor bola ma'lumotlari asosida o'tkazilgan tahlilda Doppler ultratovush tekshiruvi va qon zardobidagi laktat, prokalsitonin ko'rsatkichlarini birgalikda qo'llash diagnostik aniqlikni 94,7% gacha oshirishi hamda jarrohlik aralashuvigacha bo'lgan muddatni sezilarli qisqartirishi isbotlangan. Olingan natijalar ushbu usullarni amaliyotga keng joriy etish zarurligini asoslaydi.

ABSTRACT

This thesis examines the diagnostic value of modern instrumental and laboratory methods in diagnosing strangulated intestinal obstruction in children. Based on an analysis of data from 112 pediatric patients, the combined use of Doppler ultrasound with serum lactate and procalcitonin levels was shown to increase diagnostic accuracy to 94.7% and significantly reduce the time to surgical intervention. These findings support the wider clinical implementation of this approach.

KALIT SO‘ZLAR: strangulatsion ichak tutilishi, bolalar, Doppler ultratovush, laktat, prokalsitonin, erta tashxis.

KEYWORDS: strangulated intestinal obstruction, children, Doppler ultrasound, lactate, procalcitonin, early diagnosis.

Tadqiqot maqsadi

Bolalarda strangulatsion ichak tutilishi holatlarini erta va aniq tashxislashda zamonaviy instrumental hamda laborator usullarning diagnostik ahamiyatini baholash va ularni amaliy tibbiyotga tatbiq etishning samaradorligini o'rganishdan iborat.

Tadqiqot usullari

2020–2025 yillar davomida Buxoro viloyat bolalar ko'p tarmoqli tibbiyot markazida jarrohlik yo'li bilan davolangan, ichak tutilishi tashxisi tasdiqlangan 112 nafar bemor bola retrospektiv-prospektiv tahlilga kiritildi. Bemorlar ichak

Respublika ilmiy-amaliy onlayn konferensiya to‘plami doi: 10.5281/zenodo.22691846

tutilishining xarakteriga ko'ra ikki guruhga ajratildi: strangulatsion shakl (n=47) va obturatsion shakl (n=65). Barcha bemorlarda qorin bo'shlig'i ultratovush tekshiruvi, Doppler ultratovush, zarurat bo'lganda kompyuter tomografiya va laktat, prokalsitonin kabi laborator ko'rsatkichlar tahlil qilindi.

Natijalar va muhokama

Doppler ultratovush tekshiruvida ichak devori qon aylanishining buzilishi (kam yoki yo'q perfuziya) strangulatsion guruhda 89,4% holatlarda aniqlandi, an'anaviy B-rejim ultratovushda esa bu ko'rsatkich atigi 51,1% ni tashkil etdi ($p<0,001$). Qon zardobidagi laktat darajasi strangulatsion guruhda 4,2±0,8 mmol/l bo'lib, obturatsion guruhdagi 1,6±0,4 mmol/l ko'rsatkichdan sezilarli yuqori qayd etildi ($p<0,001$). Prokalsitonin darajasining 2 ng/ml dan yuqori bo'lishi ichak nekrozini bashorat qilishda 82,6% sezgirlik va 78,3% xoslikka ega bo'ldi. Doppler ultratovush va laktat ko'rsatkichlarini birgalikda qo'llash diagnostik aniqlikni 94,7% gacha oshirdi, natijada jarrohlik aralashuvigacha o'tgan o'rtacha muddat 5,8 soatdan 2,3 soatgacha qisqardi.

Xulosalar

Bolalarda strangulatsion ichak tutilishini erta aniqlashda Doppler ultratovush tekshiruvi va laktat, prokalsitonin kabi laborator ko'rsatkichlarni kompleks qo'llash yuqori diagnostik samaradorlikka ega. Zamonaviy yondashuvni amaliyotga keng joriy etish ichak nekrozi va boshqa og'ir asoratlarning oldini olish, jarrohlik aralashuvi muddatini optimallashtirish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Pal A.K., Ansari M.M., Islam N. Combination of Serum C-reactive Protein and D-lactate: Predictors of Strangulation in Intestinal Obstruction // Panamerican Journal of Trauma, Critical Care & Emergency Surgery. – 2016. – Vol. 5, № 3. – P. 134–139.
2. Kim S., et al. Predictive value of procalcitonin for the diagnosis of bowel strangulation // World Journal of Emergency Surgery. – 2021.